

Persbericht

PERS-2003-274
17 december 2003

Den Haag,

Wijzigingen in de belastingheffing met ingang van 1 januari 2004

1	Inkomstenbelasting 2004	4
1.1.	Tarieven	4
1.1.1	Tarief Box 1 (belastbaar inkomen uit werk en woning)	4
1.1.2	Tarief Box 2 (belastbaar inkomen uit aanmerkelijk belang)	5
1.1.3	Tarief Box 3 (belastbaar inkomen uit sparen en beleggen)	5
1.2	Heffingskortingen	5
1.2.1	Bedragen heffingskortingen	5
1.2.2	Algemene heffingskorting	5
1.2.3	Arbeidskorting	6
1.2.4	Kinderkorting	6
1.2.5	Aanvullende kinderkorting	6
1.2.6	Combinatiekorting	6
1.2.7	Aanvullende combinatiekorting	6
1.2.8	Alleenstaande-ouderkorting	6
1.2.9	Aanvullende alleenstaande-ouderkorting	7
1.2.10	Jonggehandicaptenkorting	7
1.2.11	Ouderenkorting	7
1.2.12	Aanvullende ouderenkorting	7
1.2.13	Toetrederskorting	7
1.2.14	Overgangsrecht invorderingsvrijstelling	7
1.2.15	Korting voor maatschappelijke beleggingen	8
1.2.16	Korting voor beleggingen in durfkapitaal	8
1.3	Aanslaggrens voor de inkomstenbelasting	8
1.4	Teruggaafgrens loonbelasting en premie volksverzekeringen (T-biljet)	8
1.5	Werknemersaftrek	8
1.5.1	Reisaftrek	8
1.5.2	Zeedagenaftrek	9
1.6	Eigenwoningforfait	9
1.7	Aftrek hypotheekrente na verhuizing; bijleenregeling	10
1.8	Bijtelling privé-gebruik auto van de zaak	10
1.9	Kinderopvang	10
1.10	Buitengewone uitgaven	12
1.10.1	Drempels buitengewone uitgaven	12
1.10.2	Kleding en beddengoed	12
1.10.3	Reiskosten ziekenbezoek	12
1.10.4	Uitgaven wegens arbeidsongeschiktheid	12
1.10.5	Uitgaven wegens chronische ziekte	12
1.10.6	Uitgaven wegens chronische ziekte van kinderen	13
1.10.7	Uitgaven wegens ouderdom	13
1.11	Aftrek levensonderhoud voor kinderen	13
1.12	Weekenduitgaven gehandicapte kinderen	14
1.13	Scholingsuitgaven	14
1.14	Kapitaalverzekering eigen woning	14
1.15	Uitgaven voor inkomensvoorzieningen: lijfrente en andere premies	14
1.16	Kamerverhuurvrijstelling	15
1.17	Giftenaftrek	15
1.18	Investeringsaftrek	15
1.18.1	Kleinschaligheidsinvesteringsaftrek	15
1.18.2	Energie-investeringsaftrek	15

1.18.3	Milieu-investeringsaftrek	16
1.18.4	Filminvesteringsaftrek	16
1.18.5	Desinvesteringsbijtelling	16
1.19	Scholingsaftrek	16
1.20	Ondernemersaftrek	16
1.20.1	Zelfstandigenaftrek	17
1.20.2	Aftrek speur- en ontwikkelingswerk	17
1.20.3	Meewerkaftrek	17
1.20.4	Stakingsaftrek	18
1.21	Oudedagsreserve	18
1.22	Extra lijfrentepremie-aftrek bij stakende ondernemers	18
1.23	Box 3	18
1.23.1	Heffingvrij vermogen	18
1.23.2	Toeslag heffingvrij vermogen minderjarige kinderen	19
1.23.3	Ouderentoeslag	19
1.23.4	Vrijstelling maatschappelijke beleggingen	19
1.23.5	Vrijstelling beleggingen in durfkapitaal	19
1.23.6	Vrijstelling voor een uitvaartverzekering	19
1.23.7	Kapitaaluitkering uit levensverzekering; overgangsrecht	19
1.23.8	Schulden	20
2	Loonbelasting 2004	21
2.1	Reiskosten	21
2.2	Carpoolregeling	21
2.3	Parkeergelegenheid	21
2.4	Werknemersspaarregelingen	21
2.5	Feestdagenregeling	22
2.6	Computers en bijbehorende apparatuur	22
2.7	Personeelsleningen	22
2.8	Vrijwilligers	22
2.9	Telefoonvergoeding	22
2.10	Normbedragen voor zakelijke maaltijden	22
2.11	Maaltijden in bedrijfskantines	22
3	Rechten van successie, van schenking en overgang 2004	23
3.1	Vrijstellingen successierecht	23
3.2	Vrijstellingen schenkingsrecht	24
3.2.1	Bedrijfsopvolging	24
3.3	Tarief successie en schenking	25
4	Afdrachtvermindering loonbelasting 2004	27
4.1	Afdrachtvermindering lage lonen	27
4.2	Afdrachtvermindering onderwijs	27
4.3	Afdrachtvermindering scholing non-profit	27
4.4	Afdrachtvermindering kinderopvang	27
4.5	Afdrachtvermindering betaald ouderschapsverlof	27
4.6	Afdrachtvermindering arbo non-profit	28
4.7	Afdrachtvermindering speur- en ontwikkelingswerk	28
5.	Belastingen op milieugrondslag	29
5.1	Belasting op grondwater	29
5.2	Belasting op leidingwater	29
5.3	Belasting op afvalstoffen	29
5.4	Belasting op brandstoffen	29
5.5	Energiebelasting	29

6	Autobelastingen	32
6.1.	Beëindiging stimuleringsregeling laagzwavelige brandstoffen	32
6.2	Indexatie tarieven motorrijtuigenbelasting	32
6.3	Stimulering milieuvriendelijke motorrijtuigen	32
6.4	Aanpassing accessoireregeling BPM	32
6.5	Eurovignet	32
7	Overige	33
7.1	Verlaagde BTW -tarief op arbeidsintensieve diensten	33
7.2	BTW-facturering	33
7.3	Pensioenfondsen en woningcorporaties	33
7.4	Verhoging tabaksaccijns	33
7.5	“Automatische” voorlopige teruggaaf	33
7.6	Elektronische aangifte	33
7.7	Dwangbevelen per post	34
7.8	Stortingskosten contante betaling aan Belastingdienst	34
7.9	Heffings- en invorderingsrente	34

Op dinsdag 16 december 2003 heeft de Eerste Kamer ingestemd met het afsluitende pakket aan voorgestelde wijzigingen in de belastingwetgeving voor het komende jaar. In dit persbericht geeft het ministerie van Financiën een overzicht van de belangrijkste cijfermatige wijzigingen in de rijksbelastingen per 1 januari 2004.

De inflatiecorrectie voor 2004 leidt tot een bijstelling van de daarvoor in aanmerking komende bedragen met 2,4%. In de tekst zijn tussen haakjes de bedragen vermeld zoals die gelden voor 2003.

1 Inkomstenbelasting 2004

1.1. Tarieven

1.1.1 Tarief Box 1 (belastbaar inkomen uit werk en woning)

2004 voor personen jonger dan 65 jaar:

Belastbaar inkomen meer dan	doch niet meer dan	belastingtarief	tarief premie volksverzekeringen	totaal tarief	heffing over totaal van de schijven
-	€ 16.265	1,00%	32,40%	33,40%	€ 5.432
€ 16.265	29.543	7,95%	32,40%	40,35%	10.789
29.543	50.652	42 %		42 %	19.654
50.652		52 %		52 %	

2003 voor personen jonger dan 65 jaar:

Belastbaar inkomen meer dan	doch niet meer dan	belastingtarief	tarief premie volksverzekeringen	totaal tarief	heffing over totaal van de schijven
-	€ 15.883	1,70%	31,45%	33,15%	€ 5.265
€ 15.883	28.850	7,20%	31,45%	38,65%	10.276
28.850	49.464	42 %		42 %	18.933
49.464		52 %		52 %	

2004 voor personen van 65 jaar en ouder:

Belastbaar inkomen meer dan	doch niet meer dan	belastingtarief	tarief premie volksverzekeringen	totaal tarief	heffing over totaal van de schijven
-	€ 16.265	1,00%	14,50%	15,50%	€ 2.521
€ 16.265	29.543	7,95%	14,50%	22,45%	5.501
29.543	50.652	42 %		42 %	14.366
50.652		52 %		52 %	

2003 voor personen van 65 jaar en ouder:

Belastbaar inkomen meer dan	doch niet meer dan	belastingtarief	tarief premie volksverzekeringen	totaal tarief	heffing over totaal van de schijven
-	€ 15.883	1,70%	13,55%	15,25%	€ 2.422
€ 15.883	28.850	7,20%	13,55%	20,75%	5.112
28.850	49.464	42 %		42 %	13.769
49.464		52 %		52 %	

Premiepercentages volksverzekeringen:

AOW 17,90%
ANW 1,25%
AWBZ 13,25%

Totaal 32,40%

1.1.2 Tarief Box 2 (belastbaar inkomen uit aanmerkelijk belang)

De belasting op het belastbare inkomen uit aanmerkelijk belang bedraagt 25%.

1.1.3 Tarief Box 3 (belastbaar inkomen uit sparen en beleggen)

De belasting op het belastbare inkomen uit sparen en beleggen bedraagt 30%.

1.2 Heffingskortingen

1.2.1 Bedragen heffingskortingen

Heffingskorting	personen jonger dan 65 jaar		personen van 65 jaar en ouder	
	2004	2003	2004	2003
Algemene heffingskorting	€ 1.825	€ 1.766	€ 848	€ 813
Arbeidskorting (maximaal)				
- tot 57 jaar	1.213	1.104		
- 57, 58 of 59 jaar	1.454	1.339		
- 60 of 61 jaar	1.694	1.574		
- 62 jaar of ouder	1.935	1.809	899	833
Kinderkorting	110	41	52	20
Aanvullende kinderkorting				
- inkomen lager dan € 28.097	547	534	255	247
- verhoging bij drie of meer kinderen	64	63	30	30
- inkomen lager dan € 29.807	363	354	169	164
Combinatiekorting	224	214	105	99
Aanvullende combinatiekorting	290		135	
Alleenstaande-ouderkorting	1.381	1.348	642	621
Aanvullende alleenstaande ouderkorting (maximaal)	1.381	1.348	642	621
Jonggehandicaptenkorting	531	518		
Ouderenkorting			418	346
Aanvullende ouderenkorting			248	242
Korting maatschappelijke beleggingen	1,3% *)	1,3% *)	1,3% *)	1,3% *)
Korting beleggingen in direct durfkapitaal	1,3% *)	1,3% *)	1,3% *)	1,3% *)

*) van de vrijstelling in box 3

1.2.2 Algemene heffingskorting

Iedere belastingplichtige heeft recht op de algemene heffingskorting. Partners hebben ieder zelfstandig recht op deze heffingskorting. Zij kunnen deze korting niet overdragen aan hun partner. Als één van de partners geen of weinig inkomsten heeft en dus zijn eigen heffingskorting niet (helemaal) gebruikt, kan hij

onder bepaalde voorwaarden (een deel van) het bedrag rechtstreeks uitbetaald krijgen door de Belastingdienst. Weinig inkomen houdt hier in: het totaalbedrag van salaris, uitkering of pensioen is lager dan ongeveer € 5.400 en er is geen ander inkomen. Voorwaarde voor uitkering is dat de partner van belastingplichtige voldoende inkomen heeft en voldoende belasting betaalt.

1.2.3 Arbeidskorting

Een belastingplichtige heeft recht op arbeidskorting als hij één van de volgende soorten inkomsten heeft: loon of salaris, winst uit onderneming of resultaat uit overige werkzaamheden. Het moet gaan om inkomsten uit tegenwoordige arbeid.

De hoogte van de arbeidskorting is afhankelijk van het gezamenlijk bedrag van de hiervoor bedoelde inkomsten uit tegenwoordige arbeid (de arbeidskortingsgrondslag). Voor ouderen vanaf 57 jaar geldt een hogere arbeidskorting.

1.2.4 Kinderkorting

Een belastingplichtige heeft recht op kinderkorting als aan de onderstaande voorwaarden wordt voldaan;

- er behoort in 2004 meer dan zes maanden een kind tot het huishouden van de belastingplichtige en dit kind is bij aanvang van het kalenderjaar jonger dan 18 jaar; en
- dit kind is tijdens die periode op het woonadres van belastingplichtige of dat van zijn partner ingeschreven en wordt door één van beide in belangrijke mate onderhouden; en
- het gezamenlijke verzamelinkomen van de belastingplichtige en zijn partner is niet hoger dan € 59.612 (€ 58.214).

1.2.5 Aanvullende kinderkorting

Een belastingplichtige heeft in 2004 recht op de aanvullende kinderkorting van € 363 (€ 354) als voor hem de kinderkorting geldt en het gezamenlijke verzamelinkomen van de belastingplichtige en zijn partner in 2004 niet hoger is dan € 29.807 (€ 29.108).

Bij een gezamenlijk verzamelinkomen dat niet hoger is dan € 28.097 (€ 27.438) wordt de aanvullende kinderkorting verhoogd tot € 547 (€ 534). Daarnaast wordt deze aanvullende kinderkorting nog extra verhoogd met € 64 (€ 63) als er in het huishouden drie of meer kinderen zijn.

1.2.6 Combinatiekorting

Een belastingplichtige heeft recht op de combinatiekorting als:

- hij inkomen uit tegenwoordige arbeid heeft waarvoor meer dan € 4.306 (€ 4.206) wordt ontvangen, of de belastingplichtige komt in aanmerking voor de zelfstandigenaftrek voor ondernemers;
- en er behoort in 2004 gedurende tenminste 6 maanden een kind tot zijn huishouding dat bij aanvang van het kalenderjaar jonger is dan 12 jaar;
- en tijdens die periode op hetzelfde woonadres is ingeschreven als de belastingplichtige.

Als beide ouders aan de voorwaarden voldoen, hebben ze allebei recht op deze korting.

1.2.7 Aanvullende combinatiekorting

Met ingang van 1 januari 2004 komt er voor de minstverdienende partner die recht heeft op de combinatiekorting een nieuwe heffingskorting, de aanvullende combinatiekorting. Deze nieuwe heffingskorting geldt eveneens voor de werkende alleenstaande ouder die recht heeft op de combinatiekorting. De aanvullende combinatiekorting bedraagt in 2004 € 290.

1.2.8 Alleenstaande-ouderkorting

Een belastingplichtige heeft recht op de alleenstaande-ouderkorting als hij in 2004 meer dan zes maanden:

- geen partner heeft; en

- een huishouding voert met een kind dat hij in belangrijke mate onderhoudt en dat op hetzelfde woonadres ingeschreven moet staan; en
- deze huishouding voert met geen ander dan kinderen die bij aanvang van het kalenderjaar de leeftijd van 27 jaar niet hebben bereikt.

1.2.9 Aanvullende alleenstaande-ouderkorting

Een belastingplichtige heeft recht op de aanvullende alleenstaande-ouderkorting als hij:

- recht heeft op de alleenstaande-ouderkorting; en
- tegenwoordige arbeid verricht; en
- tot zijn huishouden behoort, gedurende een periode van meer dan zes maanden, een kind dat bij aanvang van het kalenderjaar de leeftijd van 16 jaar niet heeft bereikt en gedurende die tijd op hetzelfde woonadres is ingeschreven.

De hoogte van de aanvullende alleenstaande-ouderkorting bedraagt 4,3% van de inkomsten uit werkzaamheden buiten de huishouding, maar maximaal € 1.381 (€ 1.348).

1.2.10 Jonggehandicaptenkorting

In de regeling van de jonggehandicaptenkorting is een wijziging aangebracht. De jonggehandicaptenkorting geldt met ingang van 2004 voor de belastingplichtige die in het kalenderjaar recht heeft op een uitkering op grond van de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (een zogenoemde Wajonguitkering), tenzij voor hem de ouderenkorting geldt. Tot en met 2003 geldt de eis dat men daadwerkelijk een Wajonguitkering heeft genoten. Met ingang van 2004 komt men dus ook voor de jonggehandicaptenkorting in aanmerking, als weliswaar recht bestaat op een Wajong-uitkering maar geen uitkering wordt ontvangen, vanwege het hebben van een andere uitkering of ander inkomen uit arbeid.

1.2.11 Ouderenkorting

Een belastingplichtige heeft recht op de ouderenkorting als hij op 31 december 2004 65 jaar of ouder is en een verzamelinkomen heeft van niet meer dan € 30.303 (€ 29.592).

1.2.12 Aanvullende ouderenkorting

Een belastingplichtige heeft recht op de aanvullende ouderenkorting als hij:

- recht heeft op de ouderenkorting; en
- recht heeft op een AOW-uitkering voor alleenstaanden.

1.2.13 Toetrederskorting

Als men vóór 2003 vanuit een uitkeringssituatie (zoals bijstand of WAO, WAZ en Wajong) of gesubsidieerd werk, toetrad tot de arbeidsmarkt bestaat onder bepaalde voorwaarden recht op een toetrederskorting van € 2.269, verdeeld over drie jaren (€ 1.361 in het eerste jaar en € 454 in het tweede en derde jaar). De toetrederskorting is op 1 januari 2003 afgeschaft. Belastingplichtigen die vanaf die datum toetreden tot de arbeidsmarkt hebben daarom geen recht op toetrederskorting. Wel worden in 2003, 2004 en 2005 nog de tranches verrekend waarop men recht heeft gekregen door het toetreden tot de arbeidsmarkt vóór 1 januari 2003.

1.2.14 Overgangsrecht invorderingsvrijstelling

De inkomensgrens voor de tijdelijke verhoging van de algemene heffingskorting voor belastingplichtigen met een partner, is met terugwerkende kracht, tot 1 januari 2003, verhoogd van € 5.239 naar € 5.582. Voor de kalenderjaren 2004 en 2005 is de inkomensgrens vastgesteld op € 5.833. De groep alfa-hulpverleners die voorheen recht had op de (afgeschaft) invorderingsvrijstelling, blijft hierdoor tot en met 2005 in aanmerking komen voor een tijdelijke verhoging van de algemene heffingskorting. In 2004 bedraagt de

verhoging nog 47% (60%) van het bedrag van de berekende tijdelijke verhoging. De tijdelijke verhoging van de algemene heffingskorting is een algemeen geldende regeling. De regeling beperkt zich dus niet tot alfa-hulpen, maar geldt voor iedereen met een beperkt inkomen.

1.2.15 Korting voor maatschappelijke beleggingen

Deze korting geldt voor de belastingplichtige die belegt in maatschappelijke beleggingen (groene beleggingen en sociaal-ethische beleggingen) en bedraagt 1,3% van het bedrag dat daarvoor gemiddeld is vrijgesteld op grond van de bepalingen in box 3.

1.2.16 Korting voor beleggingen in durfkapitaal

Deze korting geldt voor de belastingplichtige die belegt in direct durfkapitaal en in culturele beleggingen. De korting bedraagt 1,3% van het bedrag dat daarvoor gemiddeld is vrijgesteld op grond van de bepalingen in box 3.

1.3 Aanslaggrens voor de inkomstenbelasting

Voor de aanslaggrens voor de inkomstenbelasting geldt in 2004 het volgende criterium: indien het verschil tussen de verschuldigde inkomstenbelasting en het saldo van de gezamenlijke voorheffingen en de voorlopige teruggaven die uitsluitend met het oog op de heffingskortingen zijn vastgesteld (voorheffingssaldo) meer bedraagt dan € 217 (€ 211) volgt een aanslag.

1.4 Teruggaafgrens loonbelasting en premie volksverzekeringen (T-biljet)

De grens voor teruggaaf op verzoek, op grond van teveel ingehouden loonbelasting en premie volksverzekering over het belastingjaar 2004 is € 13 (€ 12).

Naast de voorheffingen moeten ook in aanmerking worden genomen de voorlopige teruggaven die uitsluitend met het oog op de heffingskorting zijn vastgesteld (gezamenlijk genoemd: voorheffingssaldo). Als dit voorheffingssaldo de verschuldigde belasting niet of met niet meer dan € 13 (€ 12) overtreft, dan volgt geen aanslag.

1.5 Werknemersaftrek

1.5.1 Reisaf trek

Voor het regelmatig woon-werkverkeer met het openbaar vervoer kan de reisaf trek van toepassing zijn. Voor deze aftrek gelden een aantal voorwaarden:

- de belastingplichtige moet beschikken over een openbaar-vervoerverklaring (of een reisverklaring); en
- de per openbaar vervoer afgelegde enkele reisafstand moet meer dan 10 kilometer bedragen; en
- de belastingplichtige moet regelmatig (doorgaans minimaal één keer per week of minimaal 40 dagen in 2004) tussen zijn woning en zijn werkplek heen en weer reizen per openbaar vervoer.

Reiskosten openbaar vervoer:

Enkele reisafstand woon-werkverkeer in km		af trekbedrag in 2004	af trekbedrag in 2003
meer dan	niet meer dan		
0	10	-	-
10	15	€ 386	€ 376
15	20	516	503
20	30	867	846
30	40	1.075	1.049
40	50	1.404	1.371
50	60	1.561	1.524
60	70	1.732	1.691
70	80	1.791	1.749
80	-	1.816	1.773

Voor de belastingplichtige die op drie, twee of één dag per week naar dezelfde plaats van werkzaamheden reist per openbaar vervoer bedraagt het aftrekbedrag indien de reisafstand niet meer bedraagt dan 90 kilometer: driekwart, de helft respectievelijk een kwart van het in de tabel aangegeven bedrag. Als de enkele reisafstand groter is dan 90 kilometer: € 0,20 (€ 0,20) per kilometer vermenigvuldigd met het aantal dagen waarop wordt gereisd, maar maximaal € 1.816 (€ 1.773).

1.5.2 Zeedagenaftrek

Voor de kapitein, scheepsofficier of scheepsgezel van een zeeschip in de zin van de Zeebrievenwet die in verband met zijn werkzaamheden doorgaans tenminste 180 dagen per jaar aan boord van een dergelijk zeeschip of in een buitenlandse haven of havenplaats verblijft, bedraagt de zeedagenaftrek € 4 per zeedag. Daarbij tellen niet mee:

- reizen met een reisduur van 14 dagen of minder, tenzij gedurende de reis een buitenlandse haven is aangedaan die voor de vervoerde zaken of personen het karakter van haven van bestemming of vertrek heeft,
- reizen waarbij vertrek en aankomst in een Nederlandse haven op dezelfde dag liggen,
- dagen waarbij het schip in een Nederlandse haven ligt.

1.6 Eigenwoningforfait

Het forfaitpercentage van de WOZ-waarde van de eigen woning bedraagt:

2004:

Als de WOZ-waarde meer is dan	maar niet meer dan	bedraagt het forfaitpercentage
--	€ 12.500	nihil
€ 12.500	25.000	0,30%
25.000	50.000	0,50%
50.000	75.000	0,65%
75.000	en hoger	0,85%

2003:

Als de WOZ-waarde meer is dan	maar niet meer dan	bedraagt het forfaitpercentage
--	€ 12.500	nihil
€ 12.500	25.000	0,30%
25.000	50.000	0,45%
50.000	75.000	0,60%
75.000	en hoger	0,80%

Het berekende eigenwoningforfait kan niet hoger zijn dan € 8.500 (€ 8.200).

1.7 Aftrek hypotheekrente na verhuizing; bijleenregeling

De regeling van de hypotheekrenteaf trek voor de eigen woning is met ingang van 2004 gewijzigd. Indien door verhuizing naar een nieuwe duurdere woning de hypotheekschuld wordt verhoogd, wordt de aftrek van de hypotheekrente voortaan alleen toegestaan voorzover de hypotheekverhoging nodig is om het verschil tussen de aankoop prijs van de nieuwe woning (inclusief verwervingskosten) en de opbrengst van de oude (na aftrek van kosten) te financieren.

Indien er een goedkopere woning wordt aangeschaft, kan men de rente over maximaal de hoogte van hypotheekschuld van de verkochte woning af blijven trekken (uiteraard tot maximaal de aankoop som van de nieuwe woning).

De nieuwe regeling is niet van toepassing indien men voor 1 januari een onherroepelijke verplichting tot verkoop van de eigen woning of tot aankoop van de nieuwe woning is aangegaan.

1.8 Bijtelling privé-gebruik auto van de zaak

De regeling voor privé-gebruik auto van de zaak is ingrijpend gewijzigd. Vanaf 2004 geldt het volgende. Als het privé-gebruik meer bedraagt dan 500 kilometer per jaar, dan moet men tenminste 22% van de catalogusprijs van de auto bijtellen. Bij een privé-gebruik van 500 kilometer of minder hoeft er geen bijtelling plaats te vinden. Het bewijs dat sprake is van een dergelijk laag privé-gebruik kan worden geleverd aan de hand van een rittenregistratie of op andere wijze, zoals –onder bepaalde voorwaarden - een verklaring van de werkgever. Deze regeling geldt eveneens voor bestelauto's, met uitzondering van bestelauto's die alleen gebruikt kunnen worden voor het vervoer van goederen. Woon-werkverkeer wordt met ingang van 2004 geheel aangemerkt als zakelijk verkeer.

1.9 Kinderopvang

Als een belastingplichtige zelf de kosten voor kinderopvang draagt, en voldoet aan de volgende voorwaarden kunnen de uitgaven boven de drempel afgetrokken worden:

- de belastingplichtige verricht (buiten het huishouden) betaalde arbeid en deze werkzaamheden leveren meer dan € 3.707 (€ 3.620) aan inkomen op. Als de belastingplichtige een partner heeft gelden aanvullende voorwaarden; en
- er wordt voldaan aan bepaalde administratieve voorwaarden; en
- het betreft alleen opvang die voldoet aan de gestelde kwaliteitseisen.

Als de beroepsmatige opvang plaatsvindt op 4, 3, 2, of 1 dag per week, bedraagt de drempel 4/5, 3/5, 2/5, 1/5 van het bedrag in de tabel.

Als belastingplichtige slechts een deel van het jaar kinderopvang heeft gehad, mag de berekende drempel met een evenredig bedrag verlaagd worden.

Onder buitenschoolse opvang wordt verstaan: kinderopvang die zowel voor als na schooltijden en tijdens de schoolvakanties plaatsvindt.

Onder naschoolse opvang wordt verstaan: kinderopvang die zowel na schooltijd als tijdens de schoolvakanties plaatsvindt.

In bepaalde situaties moeten of mogen voor de berekening van de aftrek, de uitgaven voor kinderopvang en de inkomens van partners en huisgenoten worden samengevoegd.

Drempel voor kosten kinderopvang in 2004:

verzamelinkomen		niet voor aftrek in aanmerking komend bedrag per jaar ter zake van kinderopvang bij:			
meer dan	doch niet meer dan	opvang gedurende meer dan vijf uur per dag, niet zijnde buitenschoolse of naschoolse opvang		opvang gedurende vijf uur per dag of minder, niet zijnde buitenschoolse of naschoolse opvang	
		voor het eerste kind	voor elk volgend kind	voor het eerste kind	voor elk volgend kind
-	€ 26.350	€ 50	€ 50	€ 29	€ 29
€ 26.350	29.850	438	438	254	254
29.850	33.350	825	825	479	479
33.350	36.850	1.213	1.005	704	583
36.850	40.350	1.601	1.150	929	667
40.350	43.850	1.988	1.297	1.153	752
43.850	47.350	2.376	1.455	1.378	844
47.350	50.750	2.764	1.615	1.603	937
50.750	54.100	3.151	1.754	1.828	1.017
54.100	57.500	3.539	1.892	2.053	1.097
57.500	60.850	4.120	2.030	2.390	1.177
60.850	64.200	4.701	2.168	2.727	1.257
64.200	67.550	5.282	2.303	3.064	1.336
67.550	70.900	5.865	2.303	3.402	1.336
70.900	74.300	6.446	2.303	3.739	1.336
74.300	77.650	7.026	2.303	4.075	1.336
77.650		7.607	2.303	4.412	1.336

Drempel voor kosten kinderopvang in 2004:

verzamelinkomen		niet voor aftrek in aanmerking komend bedrag per jaar ter zake van kinderopvang bij:			
meer dan	doch niet meer dan	buitenschoolse opvang		naschoolse opvang	
		voor het eerste kind	voor elk volgend kind	voor het eerste kind	voor elk volgend kind
-	€ 26.350	€ 35	€ 35	€ 28	€ 28
€ 26.350	29.850	302	302	241	241
29.850	33.350	569	569	454	454
33.350	36.850	837	693	667	553
36.850	40.350	1.105	794	881	633
40.350	43.850	1.372	895	1.093	713
43.850	47.350	1.639	1.004	1.307	800
47.350	50.750	1.907	1.114	1.520	888
50.750	54.100	2.174	1.210	1.733	965
54.100	57.500	2.442	1.305	1.946	1.041
57.500	60.850	2.843	1.401	2.266	1.117
60.850	64.200	3.244	1.496	2.586	1.192
64.200	67.550	3.645	1.589	2.905	1.267
67.550	70.900	4.047	1.589	3.226	1.267
70.900	74.300	4.448	1.589	3.545	1.267
74.300	77.650	4.848	1.589	3.864	1.267
77.650		5.249	1.589	4.184	1.267

1.10 Buitengewone uitgaven

(in verband met ziekte, invaliditeit, overlijden, arbeidsongeschiktheid, chronische ziekte, ouderdom en adoptie)

1.10.1 Drempels buitengewone uitgaven

De kosten voor ziekte, invaliditeit en dergelijke komen voor aftrek in aanmerking voor zover zij meer bedragen dan een bepaalde drempel. Het gaat dan om kosten van belastingplichtige zelf, zijn fiscale partner en zijn kinderen jonger dan 27 jaar en tot het huishouden van belastingplichtige behorende ernstig gehandicapte personen van 27 jaar of ouder en van tot zijn huishouding behorende zorgafhankelijke ouders, broers of zusters.

De drempels zijn als volgt voor 2004:

verzamelinkomen van	verzamelinkomen tot	drempel
-	€ 6.804	€ 762
€ 6.804	€ 53.000	11,2% van het verzamelinkomen
€ 53.000 of meer	-	€ 5.936

De drempels zijn als volgt voor 2003:

verzamelinkomen van	verzamelinkomen tot	drempel
-	€ 6.643	€ 744
€ 6.643	€ 51.750	11,2% van het verzamelinkomen
€ 51.750 of meer	-	€ 5.796

Als de belastingplichtige het hele jaar een partner heeft gehad, moeten de verzamelinkomens van de belastingplichtige en zijn partner worden samengevoegd.

1.10.2 Kleding en beddengoed

Het bedrag voor extra uitgaven voor kleding en beddengoed die als uitgaven ter zake van ziekte en invaliditeit worden aangemerkt, bedraagt € 320 (€ 310). Indien wordt aangetoond dat deze extra uitgaven meer bedragen dan € 640 (€ 620) wordt het bedrag van € 320 (€ 310) verhoogd tot € 800 (€ 775).

1.10.3 Reiskosten ziekenbezoek

Het bedrag voor uitgaven ter zake van reizen in verband met het regelmatig bezoeken van wegens ziekte of invaliditeit langer dan een maand verpleegde personen met wie de bezoeker bij de aanvang van de ziekte of invaliditeit een gezamenlijke huishouding voerde, is gesteld op € 0,18 (€ 0,18). Voorwaarde is dat de enkele reisafstand meer is dan 10 kilometer.

1.10.4 Uitgaven wegens arbeidsongeschiktheid

Deze uitgaven worden in aanmerking genomen indien de belastingplichtige die hiervoor in aanmerking komt, bij het begin van het kalender jaar jonger is dan 65 jaar. Het in aanmerking te nemen bedrag wordt gesteld op € 776 (€ 757).

1.10.5 Uitgaven wegens chronische ziekte

De regeling voor de vaste aftrek voor uitgaven wegens chronische ziekte is met ingang van 2004 gewijzigd. Voor deze vaste aftrek van € 776 (€ 757) komt men in aanmerking indien in het kalenderjaar voor een bedrag van meer dan € 307 aan bepaalde specifieke ziektekosten wordt betaald.

Indien het verzamelinkomen vóór toepassing van de persoonsgebonden aftrek lager is dan € 29.543, wordt het bedrag van deze specifieke ziektekosten verhoogd met 65% (vermenigvuldigingsfactor).

De toepassing van de vermenigvuldigingsfactor werkt niet mee voor de drempel van € 307 aan specifieke uitgaven die toegang geven tot het chronisch zieken forfait.

1.10.6 Uitgaven wegens chronische ziekte van kinderen

De regeling voor de vaste aftrek voor uitgaven wegens chronische ziekte van kinderen is met ingang van 2004 gewijzigd. Ouders/verzorgers van chronisch zieke kinderen kunnen per chronisch ziek kind in aanmerking komen voor een vaste extra aftrek van € 776 (€ 757). Het forfait geldt dus niet meer voor alle chronisch zieke kinderen tezamen. Voor deze vaste aftrek komt men in aanmerking indien in het kalenderjaar voor het kind voor een bedrag van meer dan € 307 aan bepaalde specifieke ziektekosten wordt betaald.

Indien het verzamelinkomen vóór toepassing van de persoonsgebonden aftrek lager is dan € 29.543, wordt het bedrag van deze specifieke ziektekosten verhoogd met 65% (vermenigvuldigingsfactor).

De toepassing van de vermenigvuldigingsfactor werkt niet mee voor de drempel van € 307 aan specifieke uitgaven die toegang geven tot het chronisch zieken forfait.

1.10.7 Uitgaven wegens ouderdom

Uitgaven ter zake van ouderdom worden in aanmerking genomen indien de belastingplichtige bij het begin van het kalenderjaar 65 jaar of ouder is. Het in aanmerking te nemen bedrag is gesteld op € 776 (€ 757).

1.11 Aftrek levensonderhoud voor kinderen

Uitgaven voor kosten van levensonderhoud voor kinderen jonger dan 30 jaar zijn aftrekbaar als voor het kind geen recht bestaat op kinderbijslag ingevolge de AKW en het kind geen recht heeft op studiefinanciering of een met AKW of studiefinanciering vergelijkbare regeling. Als de kosten in belangrijke mate drukken op de belastingplichtige, komen deze voor aftrek in aanmerking tot een bedrag van:

- a. € 270 per kalenderkwartaal indien het kind jonger is dan 6 jaar;
- b. € 330 per kalenderkwartaal indien het kind 6 jaar of ouder, maar jonger dan 12 jaar is;
- c. € 399 per kalenderkwartaal indien het kind 12 jaar of ouder, maar jonger dan 18 jaar is;
- d. € 330 per kalenderkwartaal indien het kind 18 jaar of ouder is.

De kosten van het onderhoud van een kind worden geacht in belangrijke mate op de belastingplichtige te drukken, indien de op de belastingplichtige drukkende bijdrage in de kosten van het onderhoud van het kind ten minste € 386 per kwartaal belooft.

Het bedrag vermeld onder d. wordt verhoogd tot € 660 indien de kosten van het levensonderhoud grotendeels (voor meer dan 50%) op de belastingplichtige drukken en de kosten van de belastingplichtige voor het kind tenminste € 660 bedroegen.

Indien het kind niet tot het huishouden van de belastingplichtige behoort, wordt het bedrag onder d. vermeld verhoogd tot € 990 indien deze kosten geheel (100%) of nagenoeg geheel (90% of meer) op de belastingplichtige drukken en de kosten van belastingplichtige voor het kind tenminste € 990 bedroegen.

Als belastingplichtige het gehele jaar een fiscale partner heeft of een deel van het jaar een partner heeft maar wel kiest voor het gehele jaar fiscaal partnerschap en beiden doen uitgaven voor levensonderhoud voor een kind jonger dan 30 jaar worden deze uitgaven samengevoegd. Als belastingplichtige een deel van het jaar een fiscale partner heeft en *niet* heeft gekozen voor het gehele jaar fiscaal partnerschap dan wordt het in aanmerking te nemen wettelijk bedrag gesteld op de helft als beiden uitgaven voor levensonderhoud van een kind in aanmerking nemen.

Er bestaat geen aanspraak op aftrek uitgaven levensonderhoud als het recht op kinderbijslag is uitgesloten op grond van de Wet beperking export uitkeringen die op 1 januari 2000 in werking is getreden.

1.12 Weekenduitgaven gehandicapte kinderen

Voor de extra uitgaven voor de verzorging thuis van doorgaans in een inrichting verblijvende ernstig gehandicapte kinderen van 30 jaar en ouder geldt de volgende aftrek:

€ 9 per dag van verzorging van het kind door de belastingplichtige;

€ 0,18 per kilometer voor het vervoer van het kind per auto door de belastingplichtige over de reisafstand tussen de plaats waar het kind doorgaans verblijft en de plaats waar de belastingplichtige doorgaans verblijft. Als belastingplichtige een deel van het jaar een fiscale partner heeft en *niet* heeft gekozen voor het gehele jaar fiscaal partnerschap dan wordt het in aanmerking te nemen wettelijk bedrag gesteld op de helft als beiden weekenduitgaven gehandicapte kinderen in aanmerking nemen.

1.13 Scholingsuitgaven

Scholingsuitgaven zijn uitgaven voor het door belastingplichtige zelf volgen van een opleiding of studie met het oog op het verwerven van inkomen uit werk en woning. Voor de aftrek van de uitgaven geldt een drempel van € 500 en een maximum van € 15.000. Als belastingplichtige recht heeft op aftrek van de vaste bedragen in het kader van de wet studiefinanciering wordt het maximum daarmee verhoogd.

1.14 Kapitaalverzekering eigen woning

Voor de uitkering uit een kapitaalverzekering eigen woning (box 1) kunnen de volgende vrijstellingen van toepassing zijn:

- Bij 15 tot en met 19 jaar premiebetaling: maximaal € 31.200 (€ 30.500);
- Bij 20 jaar of meer premiebetaling: maximaal € 137.500 (€ 134.500).

De totale vrijstelling kan nooit meer bedragen dan € 137.500 (€ 134.500) per belastingplichtige gedurende zijn leven.

1.15 Uitgaven voor inkomensvoorzieningen: lijfrente en andere premies

Premies voor lijfrenten zijn onder bepaalde voorwaarden aftrekbaar. Indien is voldaan aan de voorwaarden voor lijfrentepremie-aftrek, gelden vervolgens voor de hoogte van de premie-aftrek de volgende regels:

- Premies zijn aftrekbaar voor zover de belastingplichtige een pensioentekort heeft en jonger is dan 65 jaar. De hoogte van het aftrekbare bedrag moet bepaald worden aan de hand van de jaarruimte of reserveringsruimte. Met ingang van 2004 is bij de berekening van de jaarruimte het inkomen en de pensioenaangroei van het voorafgaande kalenderjaar bepalend;
- De jaarruimte bedraagt maximaal € 24.687 (€ 24.109);
- De reserveringsruimte bedraagt in het jaar van aftrek ten hoogste 17% van de premiegrondslag met een maximum van € 6.244 (€ 6.097). Voor de belastingplichtige die op 1 januari 2004 de leeftijd van 55 jaar heeft bereikt, wordt het maximumbedrag van € 6.244 (€ 6.097) verhoogd tot € 12.335 (€ 12.045).
- Met ingang van 2004 geldt voor de jaar- en reserveringsruimte een terugwentelingstermijn van 3 maanden. Om voor premie-aftrek in 2004 in aanmerking te komen moeten de lijfrentepremies dus voor 1 april 2005 zijn betaald.

Premies voor een arbeidsongeschiktheidsverzekering, premies WAZ en premies van lijfrenten voor meerderjarige invalide(klein)kinderen zijn niet gebonden aan een maximaal aftrekbedrag.

- De maximale premiegrondslag bij de berekening van de jaarruimte is € 145.219 (€ 141.815).
- De in te bouwen AOW-franchise bij de berekening van de jaarruimte is € 10.571 (€ 10.571).
- Het maximaal bedrag van de jaaruitkering voor overbruggingslijfrenten is € 62.414 (€ 60.951) en voor

tijdelijke oudedagslijfrenten is het maximaal bedrag van de jaaruitkering € 18.727 (€ 18.288).

1.16 Kamerverhuurvrijstelling

De vrijstelling voor kamerverhuur bedraagt in 2004 € 3.710 (€ 3.595).

1.17 Giftenaftrek

Voor giften die niet in de vorm van periodieke uitkeringen zijn gedaan (de zogenaamde andere giften) geldt een drempel van € 60 of als dat meer is 1% van het verzamelinkomen (vóór toepassing van de persoonsgebonden aftrek). Tevens geldt voor deze giften een maximum van 10% van dat inkomen. Bij partners geldt dat zij hun "andere giften" en hun verzamelinkomens moeten samenvoegen. Onder voorwaarden zijn giften in de vorm van periodieke uitkeringen volledig aftrekbaar.

1.18 Investeringsaftrek

De belastingplichtige die investeert in bedrijfsmiddelen kan (naast de afschrijvingen) een deel van het investeringsbedrag van de winst aftrekken, de zogenoemde investeringsaftrek. Deze aftrek kan de vorm hebben van kleinschaligheidsinvesteringsaftrek, van energie-investeringsaftrek, van milieu-investeringsaftrek en van filminvesteringsaftrek.

1.18.1 Kleinschaligheidsinvesteringsaftrek

De belastingplichtige die in een kalenderjaar investeert in bedrijfsmiddelen, kan een aangewezen percentage van het investeringsbedrag van de winst over dat jaar aftrekken.

Bij een investeringsbedrag in een kalenderjaar van:

meer dan	maar niet meer dan	bedraagt het percentage
-	€ 2.000	0
€ 2.000	33.000	25
33.000	65.000	22
65.000	96.000	19
96.000	127.000	16
127.000	159.000	13
159.000	191.000	11
191.000	223.000	8
223.000	254.000	5
254.000	286.000	3
286.000	-	0

Bij een samenwerkingsverband worden de investeringen voor het hele samenwerkingsverband samengenomen.

1.18.2 Energie-investeringsaftrek

Voor ondernemers die investeren in bedrijfsmiddelen met betrekking waartoe is verklaard dat sprake is van energie-investeringen (investeringen die in het belang zijn van een doelmatig gebruik van energie) geldt de energie-investeringsaftrek. Hieronder kunnen tevens worden begrepen de kosten van een advies dat (mede) op die investering betrekking heeft ter zake van energiebesparende maatregelen in gebouwen of bij processen.

De energie-investeringsaftrek bedraagt 55% bij een bedrag aan energie-investeringen in een kalenderjaar van meer dan € 2.000 (€ 2.000). Als bedrag aan energie-investeringen wordt ten hoogste in aanmerking genomen € 106.000.000 (€ 103.000.000). Bij een samenwerkingsverband worden de investeringen voor het hele samenwerkingsverband samengenomen.

Investeringen kunnen voor zowel de kleinschaligheidsinvesteringsaftrek als de energie-investeringsaftrek in aanmerking komen.

1.18.3 Milieu-investeringsaftrek

Voor ondernemers die investeren in bedrijfsmiddelen die zijn aangewezen als milieu-investeringen (investeringen in het belang van de bescherming van het Nederlandse milieu) geldt de milieu-investeringsaftrek. Hieronder kunnen tevens worden begrepen de kosten van een milieu-advies. Bij een bedrag aan milieu-investeringen in een kalenderjaar van meer dan € 2.000 (€ 2.000) bedraagt de milieu-investeringsaftrek:

voor milieu-investeringen die behoren tot categorie I:	40%
voor milieu-investeringen die behoren tot categorie II:	30%
voor milieu-investeringen die behoren tot categorie III:	15%

De milieu-investeringsaftrek is van toepassing naast de kleinschaligheidsinvesteringaftrek. Heeft de ondernemer gekozen voor de energie-investeringsaftrek, dan komt de investering niet tevens in aanmerking voor de milieu-investeringsaftrek.

1.18.4 Filminvesteringsaftrek

Belastingplichtigen die in 2004 als commanditair vennoot investeren in een film, moeten voor 1 januari 2005 een verzoek om een verklaring voor de filminvesteringsaftrek of willekeurige afschrijving film indienen. Senter (ministerie van Economische Zaken) kan een verklaring voor de filminvesteringsaftrek afgeven indien het nog resterende budget van 2003 dit toelaat. Voor 2004 komt er geen nieuw budget ter beschikking. De Europese Commissie dient hieraan nog goedkeuring te verlenen. Na goedkeuring zal deze maatregel bij Koninklijk Besluit in werking treden, zonodig met terugwerkende kracht.

1.18.5 Desinvesteringsbijtelling

Een ondernemer die in een jaar bedrijfsmiddelen van de hand doet (desinvesteert) waarin hij binnen vijf jaar daarvoor heeft geïnvesteerd, moet, als hij met die desinvestering een bepaalde drempel overschrijdt, een bedrag aan de winst toevoegen gelijk aan het destijds genoten investeringsaftrekpercentage over het bedrag van de desinvestering. Daarbij kan de desinvesteringsbijtelling niet hoger zijn dan de destijds genoten investeringsaftrek.

De desinvesteringsdrempel is voor 2004 vastgesteld € 2.000. Dit bedrag is gelijk aan het bedrag in 2003.

1.19 Scholingsaftrek

De scholingsaftrek wordt per 1 januari 2004 afgeschaft.

1.20 Ondernemersaftrek

De ondernemersaftrek is het gezamenlijke bedrag van:

- de zelfstandigenaftrek;
- de aftrek voor speur- en ontwikkelingswerk;
- de meewerkaftrek; en
- de stakingsaftrek.

1.20.1 Zelfstandigenaftrek

De zelfstandigenaftrek geldt voor de ondernemer die aan het urencriterium voldoet en die bij het begin van het kalenderjaar de leeftijd van 65 jaar nog niet heeft bereikt.

Bij een winst in 2004 van:

meer dan	maar niet meer dan	bedraagt de zelfstandigenaftrek
-	€ 12.850	€ 6.585
€ 12.850	14.905	6.122
14.905	16.965	5.660
16.965	48.595	5.045
48.595	50.650	4.604
50.650	52.710	4.118
52.710	54.765	3.634
54.765	-	3.194

Bij een winst in 2003 van:

meer dan	maar niet meer dan	bedraagt de zelfstandigenaftrek
-	€ 12.550	€ 6.430
€ 12.550	14.555	5.978
14.555	16.570	5.527
16.570	47.455	4.926
47.455	49.460	4.496
49.460	51.475	4.021
51.475	53.480	3.548
53.480	-	3.119

Indien de ondernemer in een of meer van de vijf voorafgaande kalenderjaren geen ondernemer was en bij hem in die periode niet meer dan tweemaal zelfstandigenaftrek is toegepast, wordt de zelfstandigenaftrek verhoogd met € 1.941 (€ 1.895) (startersaftrek).

1.20.2 Aftrek speur- en ontwikkelingswerk

De aftrek voor speur- en ontwikkelingswerk geldt voor de ondernemer die aan het urencriterium voldoet en die in het kalenderjaar ten minste 625 uur besteedt aan werk dat bij een S&O-verklaring is aangemerkt als speur- en ontwikkelingswerk. De aftrek bedraagt € 11.000 (€ 5.331).

Indien de ondernemer in een of meer van de vijf voorafgaande kalenderjaren geen ondernemer was en bij hem in die periode niet meer dan tweemaal de aftrek voor speur- en ontwikkelingswerk is toegepast, wordt de aftrek speur- en ontwikkelingswerk verhoogd met € 5.500 (€ 2.666).

1.20.3 Meewerkaftrek

De meewerkaftrek geldt voor de ondernemer die aan het urencriterium voldoet en van wie de partner zonder enige vergoeding arbeid verricht in een onderneming waaruit de belastingplichtige als ondernemer winst geniet.

Bij arbeid van de partner die gedurende het kalenderjaar een aantal uren in beslag neemt

gelijk aan of meer dan	maar minder dan	bedraagt de meewerkaftrek
525	875	1,25% van de winst
875	1225	2 % van de winst
1225	1750	3 % van de winst
1750		4 % van de winst

1.20.4 Stakingsaftrek

De stakingsaftrek geldt voor de ondernemer die in het kalenderjaar winst behaalt met of bij het staken van één of meer gehele ondernemingen waaruit hij als ondernemer winst geniet en bedraagt € 3.630 eenmaal per leven.

Voor belastingplichtigen die op 31 december 2000 ondernemer waren en dit nog steeds zijn, wordt de stakingsaftrek verhoogd tot € 10.346 (€ 13.704) voor ondernemers van 55 jaar of ouder en tot € 5.808 (€ 6.897) voor ondernemers jonger dan 55 jaar. De verhoging wordt verminderd met een eerder genoten stakingsvrijstelling en stakingsaftrek.

1.21 Oudedagsreserve

De ondernemer die aan het urencriterium voldoet en die bij de aanvang van het kalenderjaar de leeftijd van 65 jaar nog niet heeft bereikt, kan bij het bepalen van de in een kalenderjaar genoten winst over dat jaar toevoegen aan de oudedagsreserve. Dit betekent dat hij elk jaar een bepaald bedrag als aftrekpost ten laste van de winst mag brengen.

De toevoeging aan de oudedagsreserve over een kalenderjaar bedraagt 12% van de winst, maar niet meer dan € 10.799 (€ 10.545).

Deze toevoeging wordt verminderd met de ten laste van de winst gekomen pensioenpremies.

De toevoeging bedraagt ten hoogste het bedrag waarmee het ondernemingsvermogen bij het einde van het kalenderjaar de oudedagsreserve bij het begin van het kalenderjaar te boven gaat.

1.22 Extra lijfrentepremie-aftrek bij stakende ondernemers

De extra ruimte aan lijfrentepremie-aftrek bij ondernemers die hun onderneming of een gedeelte van hun onderneming staken bedraagt maximaal:

€ 396.054 (€ 386.771) bij:

- overdrachten door ondernemers van 60 jaar of ouder;
- overdrachten door invalide ondernemers;
- het staken van de onderneming door overlijden.

€ 198.031 (€ 193.389) bij:

- overdrachten door ondernemers van 50 tot 60 jaar;
- overdrachten door ondernemers indien de lijfrente-uitkeringen direct ingaan.

€ 99.020 (€ 96.699):

- in de overige gevallen.

Met ingang van 2004 is bij de berekening van de ruimte voor de lijfrentepremieaftrek het inkomen en de pensioenaangroei van het voorafgaande kalenderjaar bepalend. Ondernemers mogen in het jaar dat zij (een deel van) hun onderneming staken op verzoek daarvan afwijken en bij de berekening van de lijfrentepremieaftrek er voor kiezen om de gegevens van het kalenderjaar zelf te gebruiken. In het opvolgende kalenderjaar, waarin weer uitgegaan moet worden van de gegevens van het voorafgaande kalenderjaar, mag de stakingwinst niet nogmaals bij de berekening van de ruimte voor de lijfrentepremieaftrek in aanmerking worden genomen.

1.23 Box 3

1.23.1 Heffingvrij vermogen

Bij de berekening van het voordeel uit sparen en beleggen heeft een belastingplichtige recht op een heffingvrij vermogen van € 19.252 (€ 18.800). Het heffingvrije vermogen kan onder voorwaarden worden overgedragen aan de partner.

1.23.2 Toeslag heffingvrij vermogen minderjarige kinderen

Het heffingvrije vermogen kan worden verhoogd met de toeslag heffingvrij vermogen minderjarige kinderen indien de belastingplichtige als ouder op 31 december 2004 het gezag uitoefent over een minderjarig kind. De toeslag heffingvrij vermogen minderjarige kinderen bedraagt € 2.571 (€ 2.510) per minderjarig kind. Indien de belastingplichtige een partner heeft, wordt deze toeslag bij de oudste partner in aanmerking genomen, tenzij zij gezamenlijk anders verzoeken.

1.23.3 Ouderentoeslag

Het heffingvrije vermogen kan onder voorwaarden worden verhoogd met de ouderentoeslag. De hoogte van de ouderentoeslag wordt als volgt berekend:

Bij een inkomen uit werk en woning - vóór inachtneming van de uitgaven voor kinderopvang en de persoonsgebonden aftrek - van:

meer dan	maar niet meer dan	bedraagt de ouderentoeslag
-	€ 13.024	€ 25.484
€ 13.024	18.119	12.742
18.119	-	nihil

- Om in aanmerking te komen voor de ouderentoeslag mag de gemiddelde rendementsgrondslag (na aftrek van het heffingvrije vermogen) niet meer bedragen dan € 254.784 (€ 248.812).

De ouderentoeslag kan onder voorwaarden worden overgedragen aan de partner.

- Als je het hele jaar dezelfde fiscale partner hebt dan mag de gezamenlijke gemiddelde rendementsgrondslag (na aftrek van het heffingvrije vermogen) niet meer bedragen dan € 509.568 (€ 497.624) om in aanmerking te komen voor de ouderentoeslag.

1.23.4 Vrijstelling maatschappelijke beleggingen

Van de vermogensrendementsheffing zijn vrijgesteld maatschappelijke beleggingen tot een gezamenlijk maximum van € 51.390 (€ 50.185).

Maatschappelijke beleggingen zijn bepaalde in de Wet IB 2001 omschreven groene beleggingen en sociaal-ethische beleggingen.

De vrijstelling voor maatschappelijke beleggingen kan onder voorwaarden worden overgedragen aan de partner.

1.23.5 Vrijstelling beleggingen in durfkapitaal

Van de vermogensrendementsheffing zijn vrijgesteld beleggingen in durfkapitaal tot een gezamenlijk maximum van € 51.390 (€ 50.185).

Beleggingen in durfkapitaal zijn bepaalde in de Wet IB 2001 omschreven directe en indirecte beleggingen. Hieronder vallen ook de culturele beleggingen.

De vrijstelling voor beleggingen in durfkapitaal kan onder voorwaarden worden overgedragen aan de partner.

1.23.6 Vrijstelling voor een uitvaartverzekering

De vrijstelling voor een uitvaartverzekering of een andere overlijdensrisicoverzekering in box 3 bedraagt € 6.244 (€ 6.097).

1.23.7 Kapitaaluitkering uit levensverzekering; overgangsrecht

Voor op 14 september 1999 bestaande kapitaalverzekeringen kan onder voorwaarden een vrijstelling van maximaal € 123.428 van toepassing zijn. Dit bedrag is gelijk aan het bedrag in 2003. Deze vrijstelling kan onder voorwaarden worden overgedragen aan de partner.

1.23.8 Schulden

Voor de berekening van het voordeel uit sparen en beleggen worden schulden in aanmerking genomen voor zover de gezamenlijke waarde meer bedraagt dan € 2.700 (€ 2.600). Indien de belastingplichtige een partner heeft, moet - ongeacht de toedeling van bezittingen en schulden - een schuldendrempel van € 5.400 (€ 5.200) in aanmerking worden genomen.

2 Loonbelasting 2004

2.1 Reiskosten

Met ingang van 1 januari 2004 wordt woon-werkverkeer als zakelijk verkeer aangemerkt. Tegelijkertijd wordt de maximale belastingvrije vergoeding van zakelijke kilometers vastgesteld op € 0,18 per kilometer, ongeacht het vervoermiddel. Dit betekent dat de werkgever vanaf 2004 elke zakelijke kilometer, dus ook elke kilometer voor woon-werkverkeer, tot maximaal € 0,18 belastingvrij kan vergoeden.

Als een werknemer met het openbaar vervoer reist, kan de werkgever vanaf 1 januari 2004 kiezen: er kan maximaal € 0,18 per kilometer worden vergoed, maar ook de werkelijke reiskosten mogen belastingvrij worden vergoed. Dit betekent dat de werkgever aan een werknemer die de reisafstand gedeeltelijk aflegt met eigen vervoer en gedeeltelijk met het openbaar vervoer, voor de volledige reisafstand een belastingvrije vergoeding mag geven van € 0,18 per kilometer. In plaats daarvan mag de werkgever ook de werkelijke kosten van het openbaar vervoer vergoeden, vermeerderd met maximaal € 0,18 per kilometer die met eigen vervoer is gereisd.

2.2 Carpoolregeling

De carpoolregeling wordt op 1 januari 2004 afgeschaft. Ook voor een werknemer die in zijn auto meerdere werknemers meeneemt naar de arbeidsplaats, geldt de onbelaste vergoeding van maximaal € 0,18 per kilometer.

Als de chauffeur en de meerrijder(s) zonder regeling van de werkgever uit privé-overwegingen hebben besloten om te gaan carpoolen, kan de werkgever aan de chauffeur maar ook aan de meerrijder(s) de onbelaste vergoeding betalen van € 0,18 per kilometer. In dat geval mag de werkgever echter geen vrije vergoeding geven voor eventuele omrij-kilometers, omdat de omrij-kilometers een privé-karakter hebben. Als de meerrijders op grond van een onderlinge afspraak (een deel van) hun vergoeding aan de chauffeur geven heeft dat geen fiscale gevolgen.

2.3 Parkeergelegenheid

De werkgever mag een werknemer onbelast parkeergelegenheid verstrekken, als deze parkeergelegenheid zich bevindt bij de plaats van werkzaamheden. Als de parkeergelegenheid zich echter bevindt bij de woning van de werknemer, is de verstrekking belast.

Als de werkgever geen parkeergelegenheid verstrekt, maar wel vergoedt, dan geldt het volgende: Vergoedingen voor parkeergelegenheid naast de kilometervergoeding van € 0,18 zijn belast. Ook belast zijn vergoedingen voor parkeergelegenheid bij de woning van de werknemer.

2.4 Werknemersspaarregelingen

Het bedrag dat in 2004 maximaal geblokkeerd kan worden gespaard ingevolge de spaarloonregeling is € 613.

Geblokkeerd spaarloon dat in 1999 en 2000 is opgebouwd, mag vervroegd vanaf 1 januari 2003 belastingvrij worden opgenomen. Geblokkeerd spaarloon dat vanaf 1 januari 2001 is opgebouwd, blijft volgens de normale regels geblokkeerd.

Met ingang van 1 januari 2003 zijn de premiespaarregeling en de winstdelingsregeling afgeschaft. Voor de premiespaarregeling is een overgangsregeling getroffen. De spaargelden die vóór 2002 zijn gespaard, kunnen vanaf 1 januari 2003 samen met de bijbehorende spaarpremies worden opgenomen zonder fiscale gevolgen voor de werknemer. Spaargelden die in 2002 zijn gespaard en de bijbehorende spaarpremies zijn in 2003 volgens de normale regels geblokkeerd. Deze bedragen kunnen vanaf 1 januari 2004 met de bijbehorende spaarpremies worden opgenomen zonder fiscale gevolgen voor de werknemer. De werkgever blijft 15% eindheffing over de spaarpremies verschuldigd.

In de inkomstenbelasting geldt voor het jaar 2004 een vrijstelling in box 3 van maximaal € 17.025 voor geblokkeerde spaartegoeden uit een spaarloonregeling.

2.5 Feestdagenregeling

Met ingang van 1 januari 2004 mag de werkgever eenmaal per jaar 15% eindheffing toepassen over een geschenk in natura ter gelegenheid van een algemeen erkende feestdag of Sint-Nicolaas, voorzover de waarde in het economisch verkeer niet meer is dan € 35. Voorzover de waarde meer is dan € 35 dan kan gebruik worden gemaakt van de regeling voor kleine verstrekkingen.

2.6 Computers en bijbehorende apparatuur

Computers en bijbehorende apparatuur die de werkgever verstrekt of ter beschikking stelt, behoren niet tot het loon als zij door de betrokken werknemers voor de dienstbetrekking worden gebruikt. Onder bijbehorende apparatuur wordt verstaan: modems, printers, faxen, een docking-station en een digitale foto-camera. Vanaf 1 januari 2004 mag er per 3 kalenderjaren in totaal niet meer dan € 1.415 (€2.269) inclusief BTW onbelast worden verstrekt of ter beschikking worden gesteld.

2.7 Personeelsleningen

In 2004 is er geen sprake van een te belasten rentevoordeel als de werknemer tenminste 3,5% (4,4%) rente betaalt over het geleende bedrag.

2.8 Vrijwilligers

De vergoeding die een vrijwilliger ontvangt, voor zover deze niet meer bedraagt dan € 735 (€ 700) per jaar en € 21 (€ 20) per week, wordt niet als loon beschouwd.

2.9 Telefoonvergoeding

Het normbedrag voor een telefoonabonnement per maand is verhoogd naar € 19,95 (€ 19,59). De overige normbedragen voor de telefoon zijn ongewijzigd.

2.10 Normbedragen voor zakelijke maaltijden

De normbedragen voor een zakelijke maaltijd zijn verhoogd per 2004. Voor zover een werknemer meer dan 80 maaltijden verstrekt of vergoed krijgt, moeten de volgende normbedragen als loon worden aangemerkt:

	2004	2003
Warme maaltijd	€ 3,10	€ 3,00
Koffiemaaltijd/Lunch	1,55	1,50
Ontbijt	1,55	1,50

2.11 Maaltijden in bedrijfskantines

Voor een maaltijd in een bedrijfskantine gelden met ingang van 2004 de volgende normbedragen:

	2004	2003
Warme maaltijd	€ 3,80	€ 3,70
Koffiemaaltijd/Lunch	2,00	1,95
Ontbijt	2,00	1,95

3 Rechten van successie, van schenking en overgang 2004

3.1 Vrijstellingen successierecht

2004:

Echtgenoten	Vrijstelling: € 496.324
Jonge kinderen	Vrijstelling: € 4.243 per jaar beneden 23 jaar met een minimum van € 8.483
Oudere kinderen	Vrijstelling: € 8.483 voor kinderen ouder dan 23 jaar, mits de verkrijging niet meer bedraagt dan € 25.448
Invalide kinderen	Vrijstelling: € 4.243 per jaar beneden 23 jaar met een minimum van € 12.725 Vrijstelling: € 8.483 voor kinderen ouder dan 23 jaar
Ouders	Vrijstelling: € 42.413
Andere bloedverwanten in de rechte lijn	Drempel *) van € 8.483

2003:

Echtgenoten	Vrijstelling: € 484.691
Jonge kinderen	Vrijstelling: € 4.143 per jaar beneden 23 jaar met een minimum van € 8.284
Oudere kinderen	Vrijstelling: € 8.284 voor kinderen ouder dan 23 jaar, mits de verkrijging niet meer bedraagt dan € 24.851
Invalide kinderen	Vrijstelling: € 4.143 per jaar beneden 23 jaar met een minimum van € 12.426 Vrijstelling: € 8.284 voor kinderen ouder dan 23 jaar
Ouders	Vrijstelling: € 41.418
Andere bloedverwanten in de rechte lijn	Drempel *) van € 8.284

*) Onder drempel wordt hier verstaan een vrijstelling die in beginsel vervalt als de verkrijging het maximum van de vrijstelling te boven gaat.

- Ongehuwd samenwonenden: Voor de ongehuwd samenwonende die na zijn 18e jaar ten minste 6 maanden met de erflater tot diens overlijden een gemeenschappelijke huishouding heeft gevoerd en voldoet aan de verdere eisen genoemd in noot 2, onderdeel a, bij de hierna opgenomen tabel Tarief van het Successierecht, geldt een vrijstelling van € 496.324 (€ 484.691).

Voor ongehuwd samenwonenden die na hun 22^e jaar tenminste vijf jaren met erflater tot diens overlijden hebben samengewoond, geldt:

- een vrijstelling van € 496.324 (€ 484.691) indien sprake is van een zogenoemde tweerelatie (zie hiervoor noot 2, onderdeel b, bij de hierna opgenomen tabel Tarief van het Successierecht),
- een vrijstelling van € 248.163 (€ 242.346) indien sprake is van een zogenoemde meerrelatie (zie hiervoor noot 2, onderdeel c, bij de tabel Tarief van het Successierecht).

Heeft de samenleving vier, drie of twee jaar geduurd, dan bedraagt in beide hiervoor genoemde gevallen de vrijstelling volgens onderstaande tabel respectievelijk:

Samenleving	Vrijstelling 2004	Vrijstelling 2003
Vier jaar	€ 198.527	€ 193.874
Drie jaar	148.894	145.404
Twee jaar	99.260	96.933

Rechtspersonen die vallen onder het tarief van 11%	Drempel *) van € 8.483 (€ 8.284) indien en voor zover aan de verkrijging niet een opdracht is verbonden die aan de verkrijging het karakter ontnemt van te zijn geschied in het algemeen belang
Alle andere gevallen	€ 1.839 (€ 1.795)

*) Onder drempel wordt hier verstaan een vrijstelling die in beginsel vervalt als de verkrijging het maximum van de vrijstelling te boven gaat.

Op de vrijstellingen van echtgenoten, de ongehuwd samenwonenden bedoeld in noot 2 bij de tabel Tarief van het Successierecht hierna, kinderen tot 23 jaar, en ouders worden eventuele pensioenrechten in mindering gebracht (bij echtgenoten en ongehuwd samenwonenden voor de helft). Deze vermindering is echter aan een maximum gebonden. De vrijstelling voor echtgenoten en de genoemde ongehuwd samenwonenden (tweerelaties) kan nooit minder bedragen dan € 141.807 (€ 138.483) en voor de meerrelatie nooit minder dan € 70.909 (€ 69.247).

Voor invalide kinderen tot 23 jaar bedraagt de vrijstelling nooit minder dan € 12.725 (€ 12.426).

Andere kinderen tot 23 jaar en ouders hebben een vrijstelling die nooit minder dan € 8.483 (€ 8.284) kan bedragen.

3.2 Vrijstellingen schenkingsrecht

Schenken door ouders aan kinderen	Vrijstelling: (per kalenderjaar) € 4.243 (€ 4.143) Vrijstelling eenmalig € 21.209 (€ 20.711) voor kinderen tussen 18 en 35 jaar mits in de aangifte op de vrijstelling een beroep wordt gedaan
Rechtspersonen die vallen onder het tarief van 11%	Drempel *) per periode van twee jaar € 4.243 (€ 4.143) indien en voor zover aan de verkrijging niet een opdracht is verbonden die aan de verkrijging het karakter ontnemt van te zijn geschied in het algemeen belang
Alle andere gevallen	Drempel *): (per periode van 2 jaar) € 2.546 (€ 2.486)

*) Onder drempel wordt hier verstaan een vrijstelling die in beginsel vervalt als de verkrijging het maximum van de vrijstelling te boven gaat.

3.2.1 Bedrijfsopvolging

Zowel voor het successie- als voor het schenkingsrecht kan 30% van de waarde van ondernemingsvermogen of van aandelen die bij de schenker of erflater tot een aanmerkelijk belang behoorden buiten de heffing blijven. Hiervoor moet aan een aantal voorwaarden worden voldaan. Een van die voorwaarden is dat de onderneming door de verkrijger ten minste vijf jaar wordt voortgezet dan wel dat de aandelen gedurende vijf jaar worden behouden en de onderneming van de vennootschap in die periode niet wordt gestaakt.

3.3 Tarief successie en schenking

2004:

Verkrijging tussen	en	I. Echtgenoot, kinderen en afstammelingen in tweede of verdere graad 1) of een verkrijger als hierna onder 2) vermeld		II. Broers, zusters, bloedverwanten in de rechte opgaande lijn		III. Andere verkrijging uitgezonderd de rechtspersonen die vallen onder het tarief van 11%	
		(1)	(2)	a	b	a	b
0	€ 21.212	0	5%	0	26%	0	41%
€ 21.212	42.419	€ 1.060	8%	€ 5.515	30%	€ 8.696	45%
42.419	84.829	2.756	12%	11.877	35%	18.239	50%
84.829	169.650	7.845	15%	26.720	39%	39.444	54%
169.650	339.293	20.568	19%	59.800	44%	85.247	59%
339.293	848.219	52.800	23%	134.442	48%	185.336	63%
848.219	en hoger	169.852	27%	378.726	53%	505.959	68%

2003:

Verkrijging tussen	en	I. Echtgenoot, kinderen en afstammelingen in tweede of verdere graad 1) of een verkrijger als hierna onder 2) vermeld		II. Broers, zusters, bloedverwanten in de rechte opgaande lijn		III. Andere verkrijging uitgezonderd de rechtspersonen die vallen onder het tarief van 11%	
		(1)	(2)	a	b	a	b
0	€ 20.714	0	5%	0	26%	0	41%
€ 20.714	41.424	€ 1.035	8%	€ 5.385	30%	€ 8.492	45%
41.424	82.840	2.691	12%	11.598	35%	17.811	50%
82.840	165.673	7.660	15%	26.093	39%	38.519	54%
165.673	331.340	20.084	19%	58.397	44%	83.248	59%
331.340	828.338	51.560	23%	131.290	48%	180.991	63%
828.338	en hoger	165.869	27%	369.849	53%	494.099	68%

- a) Belasting over het in kolom (1) genoemde bedrag.
- b) Heffingspercentage over het gedeelte van de (belaste) verkrijging, dat ligt tussen de bedragen van kolom (1) en kolom (2).
- 1) Voor afstammelingen in de tweede of verdere graad bedraagt de belasting het ingevolge deze kolom verschuldigde, vermeerderd met 60% daarvan.
- 2) Onder verkrijger in tariefgroep I wordt verstaan een verkrijger - niet zijnde een echtgenoot; die:
- a. (met ingang van 1 januari 2002) tot het tijdstip van het overlijden of de schenking samen met de erflater of de schenker een als duurzaam bedoelde gemeenschappelijke huishouding heeft gevoerd, welke huishouding in geval van overlijden reeds zes maanden heeft geduurd en in geval van schenking reeds twee jaar heeft geduurd, waarbij slechts in aanmerking wordt genomen een periode na het bereiken van de 18-jarige leeftijd. Het voeren van een gemeenschappelijke huishouding als bedoeld in dit letteronderdeel wordt slechts aangenomen indien de verkrijger en de erflater of de schenker volgens de basisadministratie persoonsgegevens of een daarmee naar aard en strekking overeenkomende administratie buiten Nederland op hetzelfde woonadres staan ingeschreven en een wederzijdse zorgverplichting zijn aangegaan, vastgelegd in een notarieel samenlevingscontract. Dit letteronderdeel is niet van toepassing op bloedverwanten in de rechte lijn van de erflater of schenker en op verkrijgers die gedurende de laatste vijf kalenderjaren voorafgaand aan het kalenderjaar van overlijden onderscheidenlijk van schenking, voor de heffing van de inkomstenbelasting hadden kunnen kwalificeren als partner van de erflater of schenker, doch

zulks hebben nagelaten. De in dit letteronderdeel bedoelde verkrijger dient als enige persoon te voldoen aan de in dit onderdeel gestelde eisen; of

- b.** tot het tijdstip van het overlijden of de schenking samen met de erflater of de schenker na hun 22e jaar gedurende een aaneengesloten periode van tenminste vijf jaren en met geen ander dan met één of meer kinderen jonger dan 27 jaar van één van hen of van hen beiden een gemeenschappelijke huishouding heeft gevoerd. Met een kind wordt gelijkgesteld een pleegkind, waaronder voor de toepassing van dit lid wordt verstaan een kind dat door de verkrijger en de erflater of de schenker als een eigen kind is onderhouden en opgevoed; dan wel
- c.** tot het tijdstip van het overlijden of de schenking samen met de erflater of de schenker na hun 22^e jaar anders dan bedoeld onder letter a gedurende een aaneengesloten periode van tenminste vijf jaren een gemeenschappelijke huishouding heeft gevoerd.

4 Afdrachtvermindering loonbelasting 2004

De werknemer kan voor meerdere afdrachtverminderingen tegelijk in aanmerking komen. Er zijn twee uitzonderingen:

- de afdrachtvermindering speur- en ontwikkelingswerk en de afdrachtvermindering zeevaart (deze is niet in het overzicht opgenomen) kunnen niet samengaan,
- bij samenloop van de afdrachtvermindering lage lonen en de afdrachtvermindering onderwijs is het totaal van de afdrachtverminderingen aan een maximum gebonden, voor 2004 bedraagt dit maximum € 3.405 (€ 3.363).

4.1 Afdrachtvermindering lage lonen

De afdrachtvermindering lage lonen is van toepassing met betrekking tot de werknemer wiens loon in het desbetreffende loontijdvak niet meer bedraagt dan diens toetsloon voor dat tijdvak. Deze afdrachtvermindering is alleen van toepassing op werknemers die 23 jaar of ouder zijn. Het toetsloon bedraagt € 17.806 (€ 17.576) en het maximale bedrag afdrachtvermindering is € 1.093 (€ 1.687).

In 2005 zal het bedrag van deze afdrachtvermindering wederom worden verlaagd, waarna de regeling op 1 januari 2006 wordt afgeschaft.

4.2 Afdrachtvermindering onderwijs

De afdrachtvermindering onderwijs bedraagt in 2004 € 2.500 (€ 2.485).

Het toetsloon voor 2004 is € 20.793 (€ 20.533).

Er bestaat ook recht op deze afdrachtvermindering wanneer een voormalig werkloze werknemer in dienst is, die aangewezen scholing volgt die er op gericht is de werknemer op startkwalificatieniveau te brengen. Met ingang van 1 januari 2004 vervalt de voorwaarde dat deze werknemer 23 jaar of ouder moet zijn. De werkgever kan dan deze afdrachtvermindering van € 1.500 (€ 1.583) dan ook toepassen bij jongere werknemers.

4.3 Afdrachtvermindering scholing non-profit

De afdrachtvermindering scholing non-profit wordt op 1 januari 2004 afgeschaft.

4.4 Afdrachtvermindering kinderopvang

De afdrachtvermindering kinderopvang is een tegemoetkoming in een deel van de kosten van kinderopvang die de werkgever maakt voor de opvang van de kinderen van werknemers. Het gaat om kinderopvang voor eigen kinderen of pleegkinderen jonger dan 13 jaar.

Het bedrag van de afdrachtvermindering bedraagt in 2004 50% van de kosten voor kinderopvang voorzover de kosten niet meer zijn dan € 21.400. Over de resterende kosten bedraagt de afdrachtvermindering 30%.

Als de kinderopvang bij de werknemer thuis plaatsvindt, bedraagt het maximum van de kosten waarover de afdrachtvermindering mag worden berekend € 9.626 (€ 9.400) per kind.

De afdrachtvermindering is alleen van toepassing als het fiscaal erkende kinderopvang betreft.

4.5 Afdrachtvermindering betaald ouderschapsverlof

De afdrachtvermindering betaald ouderschapsverlof wordt toegepast over het loon dat wordt doorbetaald tijdens het ouderschapsverlof van de werknemer. Om voor deze afdrachtvermindering in aanmerking te komen moet de werkgever de werknemer tijdens het ouderschapsverlof tenminste het toetsloon doorbetalen. Het moet gaan om ouderschapsverlof dat voldoet aan de voorwaarden die de Wet Arbeid en Zorg stelt.

De afdrachtvermindering bedraagt 50% van het tijdens het ouderschapsverlof doorbetaalde loon en is per werknemer per kalenderjaar gebonden aan een maximum.

2004:

Indien hij de leeftijd heeft bereikt van	doch niet de leeftijd van	bedraagt het toetsloon	maximaal bedrag afdrachtvermindering
15	16	€ 3.403	€ 3.403
16	17	3.913	3.913
17	18	4.480	4.480
18	19	5.161	5.161
19	20	5.955	5.955
20	21	6.975	6.975
21	22	8.223	8.223
22	23	9.641	9.641
23	-	11.342	11.342

2003:

Indien hij de leeftijd heeft bereikt van	doch niet de leeftijd van	bedraagt het toetsloon	maximaal bedrag afdrachtvermindering
15	16	€ 3.361	€ 3.361
16	17	3.865	3.865
17	18	4.425	4.425
18	19	5.097	5.097
19	20	5.881	5.881
20	21	6.889	6.889
21	22	8.121	8.121
22	23	9.522	9.522
23	-	11.202	11.202

4.6 Afdrachtvermindering arbo non-profit

De afdrachtvermindering arbo non-profit blijft ongewijzigd en bedraagt 3,5% van het bedrag dat is betaald voor de aanschaf, verbetering of het voortbrengen van arbo-bedrijfsmiddelen. Deze kosten moeten tenminste € 454 per bedrijfsmiddel zijn.

4.7 Afdrachtvermindering speur- en ontwikkelingswerk

De afdrachtvermindering speur- en ontwikkelingswerk (s&o) voor 2004 bedraagt 42% van het loon dat betrekking heeft op speur- en ontwikkelingswerk, voorzover dat loon niet meer bedraagt dan € 110.000. Over het resterende s&o-loon bedraagt de afdrachtvermindering 14%. De afdrachtvermindering bedraagt maximaal € 7.941.154.

Voor technostarters is het (verhoogde) percentage van de afdrachtvermindering 60% .Een van de voorwaarden om als technostarter te worden aangemerkt is dat in de vijf voorafgaande kalenderjaren voor niet meer dan twee kalenderjaren een s&o-verklaring is afgegeven. Deze voorwaarde wordt met ingang van 1 januari 2004 aangescherpt. Als namelijk s&o-activiteiten worden voortgezet die voorheen direct of indirect werden uitgevoerd door een verbonden vennootschap of door iemand die nu een aanmerkelijk belang heeft, dan moeten de verklaringen worden meegeteld die aan hen zijn afgegeven.

5. Belastingen op milieugrondslag

5.1 Belasting op grondwater

in eurocenten per m³ (exclusief BTW):

	2004	2003
Waterleidingbedrijven	17,85	17,43
vermindering infiltratie	14,95	14,60

5.2 Belasting op leidingwater

in eurocenten per m³ (exclusief BTW):

	2004	2003
Leidingwater tot een maximum van 300 m ³	14,40	14,10

5.3 Belasting op afvalstoffen

per 1000 kg (exclusief BTW):

	2004	2003
Voor storten van:		
Afvalstoffen	€ 83,61	€ 81,65
Afvalstoffen laag tarief	13,79	13,47

5.4 Belasting op brandstoffen

De brandstoffenbelasting (BSB) wordt met ingang van 2004 grotendeels opgenomen in de energiebelasting en de accijns (voorzover deze wordt geheven van gas en minerale oliën). Bestaande vrijstellingen - thans van toepassing in de BSB - worden daarbij gehandhaafd.

Voor kolen blijft de BSB bestaan. Het tarief bedraagt voor 2004 € 12,28 per 1000 kg (2003: € 11,99). Als alternatief kan een gecombineerd tarief van € 0,2100 per GJ en € 2,5984 per kg CO₂ worden toegepast.

5.5 Energiebelasting

De naam van de regulerende energiebelasting wijzigt met ingang van 2004 in energiebelasting.

Voor elektriciteit wordt voor verbruik boven de 10 mln kWh per aansluiting per jaar op basis van een Europese richtlijn Energiebelastingen - die minimumtarieven voorschrijft - een tarief geïntroduceerd. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen zakelijk verbruik en niet-zakelijk verbruik. Het tarief voor zakelijk zal boven deze grens € 0,0005 per kWh worden. Het tarief voor niet-zakelijk verbruik wordt € 0,0010 per kWh.

Het bijzondere tarief voor groene stroom komt gefaseerd te vervallen. Met ingang van 1 juli 2004 zal het voordeel ten opzichte van het reguliere tarief voor leveringen tot en met 10 000 kWh worden beperkt tot 1,5 cent per kWh. Daarboven blijft het nihil tarief van toepassing. Met ingang van 1 januari 2005 zal het reguliere schijventarief voor elektriciteitsverbruik onder én boven 10.000 kWh van toepassing zijn op groene stroom.

Bij de tarieven voor aardgas in de energiebelasting worden de oude tarieven van de brandstoffenbelasting opgeteld. Als gevolg daarvan worden twee nieuwe tariefgroepen geïntroduceerd: één voor verbruik tussen 1 mln en 10 mln m³ en één voor verbruik boven 10 mln m³. Voor niet-zakelijk

verbruik boven 10 mln m³ wordt niet voldaan aan het minimumtarief dat wordt voorgeschreven volgens de nieuwe Europese richtlijn. Voor niet-zakelijke verbruikers wordt daarom een apart tarief geïntroduceerd.

Ook bij het bijzondere tarief voor groen gas worden de tarieven voor gas uit de brandstoffenbelasting opgeteld en daarom worden ook enkele tariefschijven toegevoegd. Met ingang van 1 januari 2005 zal het bijzondere tarief geheel vervallen.

Daarnaast zijn de tarieven van de energiebelasting aangepast aan de inflatie. Dit leidt tot de volgende tarieven:

in eurocenten (exclusief BTW)

	2004	2003
<i>Aardgas (m³)</i>		
0 - 5.000	14,29	12,85
5.000 - 170.000	7,27	6,00
170.000 - 1 mln	2,27	1,11
1 mln - 10 mln	1,13	-
Boven 10 mln zakelijk	0,75	-
Boven 10 mln niet-zakelijk	1,06	-
<i>Groen gas (m³)</i>		
0 - 5.000	5,77	4,53
5.000 - 10 mln	1,13	-
Boven 10 mln	0,75	-
<i>Elektriciteit (kWh)</i>		
0 - 10.000	6,54	6,39
10.000 - 50.000	2,12	2,07
50.000 - 10 mln	0,65	0,63
Boven 10 mln zakelijk	0,05	-
Boven 10 mln niet-zakelijk	0,10	-
<i>Groene stroom (kwh)</i>		
0 - 10.000	3,57(*)	3,49
Boven 10.000	-	-

(*) tarief wordt m.i.v. 1 juli 2004 5,04 eurocent per kWh.

Op de belasting, die aan de hand van deze tarieven is berekend, wordt vervolgens een belastingvermindering van € 181 per elektriciteitsaansluiting toegepast.

Voor de tarieven voor halfzware olie, gasolie en vloeibaar gemaakt petroleumgas (LPG), voor zover deze worden gebruikt anders dan als motorbrandstof voor het wegverkeer geldt dat hierbij de tarieven uit de Brandstoffenbelasting worden opgeteld. Op basis daarvan ontstaan er per 1 januari 2004 ook voor deze brandstoffen twee schijven. De tarieven (met inflatiecorrectie) gaan als volgt luiden:

	per	2004	2003
<i>Halfzware olie</i>			
0 - 159.000	1000 liter	€ 152,77	€ 135,10
Boven 159.000	1000 liter	14,43	-
<i>Gasolie</i>			
0 - 153.000	1000 liter	154,04	136,24
Boven 153.000	1000 liter	14,53	-
<i>LPG</i>			
0 - 119.000	1000 kg	182,38	161,16
Boven 119.000	1000 kg	17,35	-

Het tarief voor hoogovengas, cokesovengas, kolen- en raffinaderijgas bedraagt € 124,24 per 1000 GJ. Voor KV-gas bedraagt het tarief € 490,64 per 1000 GJ. In 2003 waren deze tarieven opgenomen in de brandstoffenbelasting.

6 Autobelastingen

6.1 Beëindiging stimuleringsregeling laagzwavelige brandstoffen

De accijnsstimuleringsregelingen voor laagzwavelige diesel en benzine worden per januari 2004 beëindigd. De accijns op deze brandstof (zowel benzine als diesel) stijgt met iets meer dan 1,4 eurocent per liter.

Daarnaast vindt met ingang van 1 januari 2004 ook een aanpassing plaats van de accijnstarieven op benzine en diesel als gevolg van de jaarlijkse indexatie. De accijns op benzine (euroloodvrij) wordt als gevolg hiervan verhoogd met 1,5 eurocent per liter. De accijns op dieselolie wordt met 0,8 eurocent per liter verhoogd.

Met ingang van 1 januari 2004 wordt voorts de brandstoffenbelasting voor benzine en diesel (tot genoemde datum een afzonderlijke belasting) geïncorporeerd in de accijnzen. Dit heeft geen gevolgen voor de prijzen aan de pomp.

6.2 Indexatie tarieven motorrijtuigenbelasting

De tarieven van de motorrijtuigenbelasting worden vanaf 2004 jaarlijks aangepast aan de inflatie. Als gevolg hiervan wordt de motorrijtuigenbelasting voor een gemiddelde benzinepersonenauto (plus minus 1000 kg) met ingang van 1 januari 2004 verhoogd met ongeveer € 5 per jaar. De motorrijtuigenbelasting voor een gemiddelde dieselpersonenauto (plus minus 1280 kg) stijgt met ongeveer € 17,50 per jaar.

6.3 Stimulering milieuvriendelijke motorrijtuigen

De vrijstelling van de belasting van personenauto's en motorrijwielen (bpm) voor elektrische en hybride personenauto's wordt nogmaals verlengd met twee jaren, tot 1 juli 2006.

6.4 Aanpassing accessoireregeling BPM

Sommige forfaitaire bedragen voor ingebouwde accessoires, die zijn vrijgesteld voor de belasting op nieuwe auto's (BPM), worden verlaagd. Het forfaitaire bedrag voor het hoofdbeschermingsysteem bij zij-aanrijdingen wordt € 485 (€ 575), voor het navigatiesysteem € 1.250 (€ 1.700), voor de boordcomputer met brandstofverbruikindicator € 150 (€ 325) en voor de cruise-control € 225 (€ 325).

6.5 Eurovignet

De tarieven van de belasting zware motorrijtuigen (eurovignet; van toepassing op vrachtauto's met een toegelaten maximum massa van 12.000 kg of meer) zijn niet gewijzigd.

Voor vrachtauto's:

Aantal assen	tijdvak	Niet-EURO	EURO I	EURO II en schoner
3 of minder	jaar	€ 960	€ 850	€ 750
4 of meer	jaar	1.550	1.400	1.250
3 of minder	één maand	96	85	75
4 of meer	één maand	155	140	125
3 of minder	één week	26	23	20
4 of meer	één week	41	37	33
	één dag	8	8	8

7 Overige

7.1 Verlaagde BTW-tarief op arbeidsintensieve diensten

Het verlaagde BTW-tarief voor arbeidsintensieve diensten wordt verlengd. Het verlaagde BTW-tarief zou oorspronkelijk vervallen per 1 januari 2004. Het gaat hier om het herstellen van fietsen, schoenen en kleding, om kappersdiensten en om het schilderen en stukadoeren van huizen ouder dan 15 jaar.

7.2 BTW-facturering

Vanaf 1 januari 2004 wordt het voor ondernemers mogelijk om in alle lidstaten van de EU gebruik te maken van elektronische facturen, mits de afnemer daarmee instemt.

Ook zullen in alle lidstaten in principe dezelfde gegevens op een factuur vermeld moeten worden voor de BTW, kleine afwijkingen zijn mogelijk. Voor Nederland heeft dit een beperkte uitbreiding van de verplichte factuurgegevens tot gevolg.

De factuurplicht voor bij ministeriële regeling aan te wijzen groothandelaren wordt uitgebreid tot al hun leveringen. Dit betekent dat die groothandelaar ook een factuur aan een niet-ondernemer moet uitreiken.

7.3 Pensioenfondsen en woningcorporaties

Voor pensioenfondsen en woningcorporaties wordt de vrijstelling voor de vennootschapsbelasting beperkt. Voor het uitoefenen van de kerntaken blijft de vrijstelling volledig gehandhaafd. Hun commerciële activiteiten worden voortaan wel belast. De nadere invulling van het begrip commerciële activiteiten zal in een later stadium plaatsvinden. Daarnaast zal de overgangsregeling van de faciliteit voor woningbouwvennootschappen worden beëindigd.

7.4 Verhoging tabaksaccijns

Op 1 februari wordt de accijns op sigaretten en shag verhoogd met €0,46 voor zowel het pakje sigaretten van 25 stuks als het pakje shag van 50 gram. Inclusief BTW brengt deze verhoging voor genoemde pakjes een prijsstijging met zich mee van €0,55 in de belastingsfeer.

7.5 “Automatische” voorlopige teruggaaf

De Belastingdienst gaat met ingang van belastingjaar 2005 over van een systeem van voorlopige teruggaaf op verzoek naar het "automatisch" verlenen van de voorlopige teruggaaf. De voorlopige teruggaaf 2005 en verder wordt gebaseerd op de voorlopige teruggaaf van het voorafgaande belastingjaar. Om in aanmerking te komen voor een automatische voorlopige teruggaaf moet belastingplichtige in het voorafgaande jaar zelf een voorlopige teruggaaf aangevraagd hebben. Verder moet de belastingplichtige de Belastingdienst op de hoogte houden van wijzigingen in zijn situatie. Voor het melden van die wijzigingen stelt de Belastingdienst formulieren beschikbaar.

7.6 Elektronische aangifte

Het doen van aangifte inkomstenbelasting en vennootschapsbelasting door ondernemers kan met ingang van 2005 (wat betreft de aangiften over het jaar 2004) uitsluitend nog elektronisch plaatsvinden. Verder is het de bedoeling de aangiften omzetbelasting over tijdvakken na 1 januari 2005, nog uitsluitend elektronisch te laten plaatsvinden en per 1 januari 2006 voor de aangiften loonbelasting over te gaan tot verplichtstelling van de elektronische aangifte. Voor diegenen die absoluut niet in staat zijn elektronisch aan te geven en die ook niet beschikken over een adviseur die dat kan, komt er een ontheffingsregeling.

Voor alle douaneaangiften wordt gestreefd naar verplichtstelling per 1 januari 2005; dit is mede afhankelijk van communautaire ontwikkelingen.

7.7 Dwangbevelen per post

Naast het betekenen van dwangbevelen op de klassieke wijze (belastingdeurwaarder) gaat de Belastingdienst vanaf 2004 dwangbevelen ook per post bezorgen.

7.8 Stortingskosten contante betaling aan Belastingdienst

Het is mogelijk om belasting contant op het postkantoor te betalen. Aan deze contante betalingen zijn stortingskosten (zo'n €5) verbonden. Nu betaalt de Belastingdienst deze stortingskosten nog, maar vanaf 1 december 2003 verstuurt de Belastingdienst alleen nog maar acceptgiro's waarbij de betaler de stortingskosten moet voldoen.

7.9 Heffings- en invorderingsrente

Het percentage van de door de Belastingdienst gebruikte heffings- en invorderingsrente is gelijk aan de door de Europese Centrale Bank (ECB) voor basisherfinancieringstransacties toegepaste interest, dan wel indien dit lager is, het met 0,5 procentpunt verminderde effectieve rendement van de laatste drie uitgegeven, aan Euronext te Amsterdam genoteerde staatsleningen. Met ingang van 1 januari 2004 wordt het volgens deze methode berekende percentage van de heffings- en invorderingsrente verhoogd met 1,50%. De heffings- en invorderingsrente worden daardoor voor het eerste kwartaal 2004 vastgesteld op 3,50%.